

1. Wat zijn de criteria voor dyslexie onderzoek via de zorgverzekeraar en wat is het vervolg?

Mate van achterstand op lezen en/ of spelling:

- Op woordlezen behoort de leerling op drie achtereenvolgende meetmomenten tot de zwakste 10% (DMT kaart 1,2,3 E-score op elke kaart/ totale score op de 3 kaarten samen een E-score)

Of

- Spelling: de leerling behoort op drie achtereenvolgende meetmomenten tot de zwakste 10% (E-score Cito spelling) en op lezen tot de zwakste 16% (D-score)

De vergoede zorg geldt voor leerlingen met het vermoeden van ernstige, enkelvoudige dyslexie. Dat wil zeggen dat er bij deze leerlingen, naast dyslexie, geen sprake is van een of meer andere leer- of ontwikkelingsstoornissen (co-morbiditeit).

Per 1 november 2012 zijn de regels voor het al dan niet goed goedkeuren van een leerlingdossier voor ernstige, enkelvoudige dyslexie aangepast. Vanuit het kwaliteitsinstituut Dyslexie en het Nationaal Referendum Dyslexie in samenspraak met de verzekeraars is besloten dat een co-morbide stoornis (ADHD, PDD-NOS, Asperger ect.) geen reden meer is om een dossier af te keuren. Dit betekent dat ook dossiers van deze leerlingen in aanmerking komen voor in eerste instantie de vergoeding van het onderzoek. Hoe evt. behandeld gaat worden wordt per casus bekeken.

Onderzoek aanvragen

Als ouders aanspraak willen maken op vergoeding van diagnostiek en behandeling bij ernstige dyslexie, moet de school bij hun verwijzing het leerling-dossier leveren waarmee het vermoeden van (ernstige) dyslexie wordt onderbouwd. De ouders vragen het onderzoek aan door middel van een aanmeldings/ toestemmingsformulier.

Rol van de school

Om een kind te kunnen aanmelden voor diagnose en behandeling dyslexie moet de school een leerling-dossier (leesdossier) aanleveren met de volgende onderdelen:

- de basisgegevens uit het leerlingvolgsysteem;
- een beschrijving van het lees- en spellingprobleem;
- signalering van het lees- en spellingproblemen: datum, toets (criteria, score), afgenomen door...;
- omschrijving van de extra begeleiding (handelingsplan: doelen, duur, inhoud, organisatievorm, begeleider);
- resultaten van de extra begeleiding en beschrijving van gebruikte toetsen en normering (evalueren handelingsplan);
- vaststelling van toenemende achterstand ten opzichte van de normgroep, met vermelding van gebruikte toetsen en normcriteria;
- argumentatie voor het vermoeden van ernstige dyslexie; het aantonen van didactische resistentie (minimaal 2 achtereenvolgende interventieperioden)

- na geboden begeleiding van voldoende intensiteit en kwaliteit; en vermelding en beschrijving van eventuele andere (leer)stoornissen (indien mogelijk).

Het dossier wordt getekend door de directeur van de school, namens het bevoegd gezag

Het onderzoek kan plaatsvinden als er 3 achtereenvolgende meetmomenten zijn geweest (en de leerling voldoet aan bovenstaande criteria). Dit zal op zijn vroegst halverwege groep 4 in gang gezet kunnen worden.

Behandeling

Als bij een kind ernstige, enkelvoudige dyslexie wordt vastgesteld, is behandeling binnen de gezondheidszorg een mogelijkheid.

2. Dyslexie onderzoek binnen school.

De ontwikkeling van kinderen op het gebied van lezen en spellen wordt gedurende hun hele loopbaan in de gaten gehouden door middel van het leerlingvolgsysteem en andere signaleringstoetsen. Soms blijft de lees- of spellingontwikkeling achter bij leeftijdsgenoten en is er behoefte aan extra interventie. De lees- en spellingproblemen worden gesignaleerd, geanalyseerd en de en de hulp wordt, zover mogelijk binnen de school, op maat aangeboden.

Voor de wijze van omgaan met kinderen met ernstige leesproblemen maakt het niets uit of het kind de diagnose dyslexie heeft gekregen of niet. De extra instructie- en begeleidingsvormen zijn dezelfde. Een dyslexieverklaring is niet perse nodig. Een kind met lees- of spellingproblemen krijgt de begeleiding die hij of zij nodig heeft met of zonder verklaring. De extra begeleiding die een kind nodig heeft wordt omschreven in een handelings- of groepsplan. Het effect van de geboden begeleiding wordt minimaal 2x per jaar geëvalueerd, , zodat de geboden hulp kan worden aangepast en de ontwikkeling goed in kaart blijft. Ouders worden tijdens de rapportgesprekken op de hoogte gehouden van de vorderingen en in overleg wordt afgestemd hoe ouders hun kind thuis het beste kunnen ondersteunen.

Voor kinderen in het VO is het wel belangrijk om gediagnosticeerd te zijn, omdat ze met een dyslexieverklaring een beroep kunnen doen op extra zorg. Zonder verklaring is dat niet mogelijk.

Als er in groep 6, 7 of 8 nog steeds een grote achterstand is op het gebied van lezen en/ of spelling in vergelijking met de vakken begrijpend lezen en rekenen kan gekeken worden of het kind in aanmerking komt voor een dyslexieonderzoek. Wordt een onderzoek niet vergoed door de zorgverzekeraar omdat er geen vermoeden is van ernstige enkelvoudige dyslexie dan worden de school-criteria gevolgd om eventueel een onderzoek te starten. Zo'n onderzoek wordt bekostigd door zowel school als ouders (50% / 50%)

Op deze manier kan een leerling, indien dyslexie wordt vastgesteld, met een verklaring naar het VO. Het onderzoek zal dan op zijn vroegst eind groep 6 aangevraagd worden.

School-criteria voor dyslexie-onderzoek;

- Discrepantie tussen enerzijds begrijpend lezen en rekenen en anderzijds lezen en spelling (geen vermoeden van een algemeen leerprobleem)
- Aangeboden hulp zorgt niet voor voldoende vooruitgang (sprake van hardnekkige problematiek)
- Geen mogelijkheid tot onderzoek via zorgverzekeraar
- 3 meetmomenten achter elkaar waarbij de discrepantie zichtbaar moet zijn
- Score behorend tot de zwakste 10% tot 16% op het PI-dictee (D- of E-score)
- Score behorende tot de zwakste 10% tot 16% op de EMT en Klepel (standaardscore 7 of lager).

3. Leestips voor ouders

- **Leesplezier** staat voorop.
- Geef het kind de tijd om zichzelf te verbeteren.
- Geef een compliment als het kind het woord of de zin verbeterd heeft.
- Reageer **niet** op kleine onnauwkeurigheden.
- Het kind bepaalt zijn eigen leestempo. Zeg niet dat het sneller moet gaan lezen.
- Laat een kind niet tobben met een woord. Zeg bijv. de eerste letters of lees het woord voor.
- Ouder en kind lezen om beurten een zin hardop.
- De ouder leest voor; het kind leest zachtjes mee en profiteert van de goede intonatie.
- Samen de tekst lezen, tegelijkertijd.
- Na samen een tekst gelezen te hebben, kun je daarna (of een volgende keer) het kind die tekst nog eens laten lezen. **Herhaald lezen is goed.**
- Als thuis oefenen nodig is, spreek dan een duidelijke tijd af met uw kind. Bijv.: we gaan 15 minuten oefenen. Gebruik een klokje. Tijd om, dan stoppen, ook al is niet alles af.
- Spreek een **vast tijdstip** op een dag af (bijv voor of na het eten). Structuur en duidelijkheid is belangrijk, dan zijn er ook minder ontwijkmogelijkheden.
- Daarna beloning, samen even iets leuks doen/ ontspanning (bijv spelletje, even tv kijken).
- Plaatjes bekijken bij een verhaal is zeer zinvol. Van daaruit kan een kind het verhaal beter begrijpen.
- Vraag ooit aan het kind hoe hij/zij denkt dat het verhaal verder zal gaan. Bijv.: Wat zal er nu gaan gebeuren? Wat zal nu gaan doen? Hoe zal het verder gaan?
- Neem de tijd om even samen te lezen. Zijn er andere bezigheden (bijv. sportclub, bezoek) dan hoeft er niet ook nog gelezen te worden. Plezier hebben in lezen, daar gaat het om.
- **Blijf voorlezen.** Voorlezen is gezellig. Voorlezen stimuleert om zelf te gaan lezen. Voorlezen is belangrijk om de woordenschat uit te breiden.